

ÖZELLEŞEN GÜVENLİK, ASKERİLEŞEN İSTİHBARAT VE YENİ PARADİGMA

Doç.Dr.Sait Yılmaz*

Giriş

Soğuk Savaş sonrasında ülkeler doğrudan yöntemler yerine, dolaylı yollardan çökertilmeye çalışıldı. Ülke içine örülen ağlar ile rejimler; demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü gibi Batının belirlediği kriterler ile tek taraflı olarak yargılandı, mahkûm edildi, iç işlerine müdahale edildi, dönüştürüldü. Bütün bunların altında yatan sebep ise kendi ekonomilerinin yani kapitalizmin ihtiyaçları idi. Bu müdahaleler ile bir yandan başta enerji kaynakları olmak üzere doğal kaynaklarına el atılırken, diğer yandan özelleştirme yolu ile ülkelerin diğer varlıklarına el konuldu. Bunların hepsinin gerekçesi hegemonik güçlerin güvenliği yani kendi ulusal çıkarları idi. Bush, Obama, Merkel ya da Sarkozy görevleri süresince küresel ya da insanlığın çıkarlarına değil ülkelere hizmet etmek için yarıştılar. Bu liderler kendileri gibi olma adına bizlere isteklerini dayatırken, arkadan gelenlerin kendilerine yetişmemesi için merdivenleri çoktan itmişlerdi. Kendilerinin de yapmadıklarını ve tehlikeli gördüklerini bizlere yapmamamızı söylediler; ulus-devleti ve milliyetçiliği boşverin, azınlıklara istediklerini verin, ekonomimizi açın, korumacılığı kaldırın dediler. Türkiye'nin Avrupa Birliği hayali de Batılılaşma peşinde 'olmayan bir merdivenin' hikâyesi olmaya devam ediyor. Artık Avrupa'da bile birlik olma hayali bitmeye yüz tutmuştur. Her dönemin bir ruhu yani paradigması vardır. Bu ruh gene değişiyor çünkü şartlar değişti. Diğer yandan, dünya tarihi hızlandı. Artık geometrik yani daha kısa süreli paradigmlar yaşıyoruz. Buna karşın insan aklı yani devlet adamları ve politika yapıcılar aritmetik bir biçimde düşündüklerinden hızlı değişimleri zamanında yakalayamıyorlar. Bu nedenle ortaya "belirsizlik", "kaos" gerekçeleri ile kolayına kaçanlar için komplo teorileri ortaya çıkıyor ya da geleceği göremeyenler diğerlerini ironik bir şekilde komplocukla suçluyor.

11 Eylül 2011 ile küreselleşme olgusunun önüne yeni bir kavram geçmişti; küresel teröre karşı savaş (GWOT¹). Afganistan ve Irak savaşları ile tüketilen bu dönem de yeni bir sona geliniyor. Güvenlik işi büyük ölçüde algılama, strateji ise keyfiyet meselesidir. Yeni bir arayış, geçiş dönemindeyiz. İçinde olduğumuz dönemin gelişmeleri artık sadece küresel terör ile açıklanamayacak hale geldiğinden yeni dönemin ya da paradigmanın esasları ortaya çıkıyor. Yeni uluslararası düzenin esaslarını ortaya çıkarabilmek için "durum farkındalığı" ile işe başlamak, dünyanın yaşamakta olduğu siyasi, ekonomik, sosyo-kültürel ve bir bütün olarak güvenlik problemlerini teoriden pratiğe analiz etmek, tek tek kendi çıkarları peşinde olan diğer ülkelerin vizyonlarını paylaşmak yerine kendi vizyon ve stratejilerimizi üretmek, doğru ve ulusal ihtiyaçlara uygun bir bilgi-eylem kurgusunu oluşturmak zorundayız. Bugünün dünyasını anlamak için; rejim restorasyonu, toplum mühendisliği, güç projeksiyonu, güvenlik ortamını şekillendirme, kamuoyu diplomasisi gibi içimizde örülen ağların ve dönüştürülme kurgusunun aktörlerini ve kullandığı yöntemleri bilmek ve önlem almakta geç kaldık. Bu kurgunun temelinde iç içe geçmiş, yeni bir güvenlik ve istihbarat kültürü yatmaktadır². Bu çalışmada, bir yandan güvenlik ve istihbarat alanında yaşanan son değişimleri incelerken, yeni paradigmaya yönelik trendleri ortaya koymaya çalışacağız.

* İstanbul Aydın Üniversitesi Ulusal Güvenlik ve Strateji Araştırma Merkezi (USAM) Başkanı, saityilmaz@aydin.edu.tr

¹ Global War on Terror.

² Bu kültürün esaslarını daha önce pek çok makalede açıkladık. Bakınız; 21. Yüzyıl Sitesi (Sait Yılmaz): ABD İstihbaratında Yaşanan Değişimler, (14.02.2012), İstihbarat Dünyasında Neler Oluyor?, (01.08.2011), Türkiye'de Güvenlik ve İstihbarat Kurgusunun Temel Sorunları (07.06.2010), Jeopolitik ve İstihbarat Savaşları (20.05.2008).

Güvenlik Alanında Özelleşme ve ABD'nin İflas Eden Stratejisi

Güvenlik denilince akla 1990'lı yıllara kadar klasik anlamı ile "askeri güvenlik" gelirdi. Güvenlik kelimesi Realist mantığa uygun bir şekilde askeri güvenlik meseleleri ile eş değerdi ve askeri güç temel unsurdur. 1990'lı yıllarla birlikte güvenlik kavramının sadece "genişletilmesi" (askeri olmayan güvenlik sorunlarının gündeme alınması) değil, "derinleştirilmesi" de (güvenliğin çeşitli katmanları ile birlikte ele alınması) mümkün oldu. Böylece ortaya Realizme rakip, Pluralist ya da alternatif pek çok yeni teori çıktı. Küreselleşmenin ivme kazandığı 1990'lar ile birlikte yeni güvenlik ortamında komünizm sonrası geçiş rejimleri ve ekonomileri başladı. Bu paradigmada, kimlik ve sosyal yapı güvenlik konusu haline getirilerek, seçilen ülkeler ağ stratejisi ile dönüştürülmeye ve rejimleri ile oynanmaya başladı. Ağ stratejisinin temel kurgusu; dışarıdan kurgulanan siyasi, ekonomik ve sosyo-kültürel unsurların (parti uzantıları, sivil toplum örgütleri, vakıflar, NGO'lar, yönlendirilmiş medya vb.) yer aldığı, toplumları içeriden ve dışarıdan ören bir ağ şebekesi ile ulus-devleti kontrol altına almak, devlet ile halkı arasına girerek egemenliğine ipotek koymaktı. Özel güvenlik/askeri şirketlerin tarihleri çok daha eskiye gitmekle beraber, 2003 yılındaki Irak Savaşı ile birlikte "özel savaş" olgusu öne çıktı³. Irak Savaşı'nda ABD savunma bütçesinin yaklaşık üçte birini (200 milyar dolar) özel askeri şirketler yuttu. Özel şirketler ve askerlerin iç içe kullanıldığı GWOT stratejisi ile ABD çıkarlarının olduğu dünyanın her yerinin güvenleştirilmesi ve askerleştirilmesi sağlandı. Böylece bizzat ABD Başkanı'nın düşmanın başında olduğu bir katliam kurgusu oluşturuldu.

Halen olduğu gibi Afrika'dan Güney Asya'ya dünyanın hemen her bölgesinde kurulan İnsansız Hava Aracı (İHA) üsleri ile insanlar Pentagon'dan komuta edilerek öldürülüyor, dünyanın her yerine gene Başkan'ın emri ile özel kuvvetler gönderilerek, buraları istikrarsızlaştırılıyor, yeni terör şebekeleri yaratılıyor. ABD'nin sadece Ortadoğu'da 40 tane İHA üssü bulunmaktadır. Amerika, GWOT ile birlikte tarihsel oyunu olan demokrasi geliştirme işlerine yeni bir kurgu sağlamıştı. Ancak, demokrasi getirme işini oyuncak gibi gördü. ABD, sadece Irak ve Afganistan'daki savaşı kaybetmedi, Napolyoncu (demokrasi, özgürlük ihracı) tarafı da iflas etti çünkü gittiği ülkelerde ülke inşasını ve kültürel ilişki kurmayı beceremedi. Özetle, ABD'nin içeride ve dışarıda toplum mühendisliği başarısız oldu, modeli tutmadı, şimdi yeni model aranmaktadır. Arap Baharı, Amerikalılara bu coğrafyanın güvenleştirilmesi ve askerleştirilmesi için yeni bir fırsat verdi. Ancak, ABD artık ılımlı İslam'a da ihtiyatlı bakıyor çünkü belirli bir güce ulaştıktan sonra İslam'ın hala "ılımlı" kalıp kalmayacağı şüphesini taşıyor. Bu nedenle, CIA'nın en sevdiği imam olan Fettullah Gülen'in dahi gözden çıkarılması yakındır⁴. ABD, Suudi Arabistan'ın başta terör örgütleri olmak üzere bölgedeki pek çok istikrarsızlığın arkasında olduğunu biliyor. Aralarındaki işbirliği şu an vazgeçilecek bir konjonktürde olmadığından, iplerin kopması zamanını beklemektedir.

Güvenlik ise artık özelleşti; bir yandan vakıf, NGO, sivil toplum örgütleri gibi özel aktörler ile toplumlar dönüştürülürken, diğer yandan hükümetlerinden aldıkları sözleşmelerle savaş alanlarında beslenen İngiliz ve Amerikan özel güvenlik şirketleri şimdi de deniz aşırı coğrafyada kendilerine yeni pazarlar oluşturmaya çalışmaktadırlar. Fransız şirketleri onların arkasından gelmektedir. Bugün için en büyük sorun bu şirketlerin dünya geneline yayılabilmesi için küresel bir düzenleme

³ Sait Yılmaz: 21.Yüzyılda Güvenlik Alanının Yeni Aktörleri: Özel Askeri Şirketler ve Kontratçı Firmalar", Harp Akademileri K.İığı, SAREN Enstitüsü, Güvenlik Stratejileri Dergisi, Yıl: 3, Sayı: 6, (İstanbul, Aralık 2007), s.43-70.

⁴ Intelligence Online: Gulen, the CIA's favourite Imam, Issue No. 632, (06 January, 2011).

sisteminin oluşturularak, pazar ve ülke içi çalışma şartları ile ilgili normların belirlenmesi gereğidir. Bu amaçla, İngiliz ve ABD özel güvenlik şirketleri birlikte İsviçre tarafından geçen yıl hazırlanan “Özel Güvenlik Tedarikçileri Uluslararası Davranış Kuralları” belgesini hayata geçirecek bir denetim sistemi üzerinde çalışmaktadırlar. Başta Xe (önceki Blackwater) ve Control Risks şirket grupları olmak üzere büyük ölçüde Amerikan ve İngiliz özel güvenlik şirketleri tarafından ele geçirilen savaş bölgeleri özel güvenlik pazarında, Fransa daha büyük bir pay almak için kolları sıvadı. Deniz aşırı özel güvenlik şirketleri için yasal bir çerçeve teşkil edecek ve Haziran 2012’de oylanacak kanun tasarısı Sosyalistler tarafından Fransız meclisine sunuldu. Bu şirketlerden bazıları Fransız limanlarını ve gemilerini de korumaktadır. Fransa Deniz Bakanlığı, bu şirketlerden deniz güvenliği ve korsanlar ile mücadele için de yararlanmayı düşünmektedir. Ortadoğu’daki Fransız varlığının çoğunluğu Aden Körfezi’nde kargo hizmeti sağlayan lejyonerlerdir.

İstihbarat Dünyasında Değişimler

Afganistan’daki savaş ile birlikte Amerikan istihbaratı askerileşti. CIA ve Pentagon’un orduya bağlı olmayan silahlı grupları hemen her cephede birlikte savaşmakta ve standart askeri operasyonları desteklemektedirler. Uzun zamandır Pakistan’da savaşan bu unsurlar, Yemen ve Libya’daki operasyonlara da katıldılar. Uzun bir arayıştan sonra CIA’ya ilk denetimci general seçimi yapıldı. İstihbaratın askerleşmesinin temelinde yatan neden yeni terörle mücadele yöntemi olan “hedefli öldürme sistemi”ne (targeted killing system) geçiş oldu. CIA bugün bir ölüm makinesi haline geldi, makinenin motoru “terörle mücadele merkezi”dir. CIA görev yoğunluğu ve kaynaklarını terörle mücadeleye tahsis etmiştir. CIA’nın “terörle soğuk mücadele” konsepti oldukça basittir; hedefleri bulmak ve ele geçirmek ya da öldürmek. 2004 yılından beri CIA tarafından yapılmakta olan 236 drone saldırısının 192’si Obama döneminde yapıldı. Drone saldırılarında 2000’den fazla militan ve sivil öldürüldü. CIA, denetimi olmayan bir askeri örgüte dönüşmektedir. Afganistan’da gittikçe daha fazla oranda İHA’lara bağımlı hale gelen CIA, şimdi de ‘görünmez’ insansız hava aracı peşindedir. İHA’lara yüksek irtifada iken bulutların arasından görme imkânı tanıyan SAR radarları monte edilmektedir.

Güvenlik ve istihbarat şirketleri iç içe hergün pek çok yeniliğe yol açmakta ve siyasi arenada sözü geçen birer aktör haline gelmeye başlamışlardır. Bu şirketlerin yönetiminde çalışanlar ve elemanlarının çoğu eski istihbarat servisi ya da özel kuvvetler çalışanlarıdır. Hemen hergün istihbarat dünyasından iş dünyasına bir transfer haberi rutin hale geldi. İstihbarat dünyasından en son haberler şu şekildedir;

- ABD’de son dönemde istihbarat teknolojisi ile ilgili çalışmalar öne çıktı. Amerikan ordusu düşman kara silah sistemlerinin analizi işini özel şirketlere veriyor. Intrepid yazılım şirketi, sahte facebook sayfaları vasıtası ile ABD ordusunun Irak’taki direniş örgütlerine sızmasına yardımcı olmaktadır. ABD ordusunda yabancı dillere anında tercüme yapabilmek konusunda çalışmalar son haline geldi ve DARPA tarafından kurulan bir Operasyonel Kurul oluşturuldu. ABD Ulusal İstihbarat Direktörü (DNI), İstihbarat Toplumu Yerleşkesi kurmak için çalışmalarına devam etmektedir. DNI’nın diğer bir projesi ise bilgisayar endüstrisi ile birlikte bütün uydu çeşitlerinde kullanılacak istihbarat programları geliştirilmesidir. ABD istihbarat servisleri, bilgi akışında daha uzun ve akıcı video kullanımını sağlayan sistemler peşindedir.

- Fransa’da iktidara gelen Sosyalist Parti tarafından istihbarat alanında reforma gidilmesi için bir yasa tasarısı hazırladı. Fransa’da Exavision şirketinin ürettiği elbisenin içini gösteren kameralar Fransız polisi ve özel kuvvetlerine dağıtıldı.

Fransız ordusu Lübnan özel kuvvetlerini eğitmeye başlıyor. ABD ile çeşitli ülkeler arasında İran konusunda yapılmakta olan savaş pazarlıklarına Fransız TOTAL'in CEO'su Christophe de Margerie de katıldı.

- Amerika, sürekli askeri malzeme teknolojisi peşinde olan Çinli ajanlardan bıktı. ABD'de Çinlilerin karıştığı yılda ortalama 7 teknoloji casusluğu vakası meydana gelmektedir. Çinlilerin en meraklı olduğu teknolojiler arasında hava-uzayla ilgili mikroçipler (cep telefonu teknolojisi olmakla birlikte roket ve jetlerde kullanılabilir), organik ışık yayan diyot, melez araç teknolojisi başta gelmektedir. Öte yandan, buzların erimesi ile Asya ve Amerika arasında yeni deniz rotalarının ortaya çıkacağını uman Çin, kutuplarda dört gözetleme postası oluşturdu.

- Moskova'nın Avrupa ve Asya'daki gaz diplomasisinin aktörü olan Gazprom milli gaz şirketi gittikçe askerileşmektedir. Şirket, kendi silahlı unsurları ve insansız hava aracı filosundan sonra şimdi de gözetleme uydusu edindi.

Güvenlik ve istihbarat şirketlerinin teknoloji yarışında en çok odaklandıkları konu şüphesiz siber uzay ve haberleşme alanındaki yenilikler oldu. Batılı ülkelerde istihbarat servisleri piyasadaki en iyi bilgisayar teknisyenlerini almak için özel şirketler ile yarış halindedirler. Üzerinde önemle durulan konulardan biri internet takip teknolojisinin ihracında yeni düzenlemeler yapılmasıdır. Çin ve Hindistan şirketleri internet takip endüstrisini geliştirmek için harıl harıl çalışmaktadır. NSA, Siber Hızlı Takip programı kapsamında bilgisayar korsanları (hacker'lar) işe almaya başladı. Macaristan başbakanı Viktor Orban, Anonymous isimli hacker grubunun saldırılarına karşı Avrupa'da müttefikler aramaktadır. ABD istihbarat servisleri yeni bir akıllı telefon (smartphone) kullanımına geçiyor. Fransa'da siber saldırılardan korunmak devlet güvenliğinin en önemli önceliği oldu. Femcotell, mobil telefon konuşmalarının takip edilmesi ve engellenmesini önleyen mini GSM anteni geliştirdi. ABD'den sonra İngiltere'de de Siber Savaş Komutanlığı Nisan 2012'de Londra'nın kuzey-doğusundaki Northwood'da kuruldu.

Ortadoğu'da güvenlik ve istihbarat alanında medyaya pek yansımayan gelişmeler söz konusudur. Hamas, El-Aksa Koruyucuları adlı gizli bir silahlı güç oluşturdu. İran ve Suriye'deki destekçileri ile sorunlar yaşayan Hamas lideri Meşal, bölgede yeni gizli üsler arıyor. Hizbullah ise muhtemel İran-İsrail savaşı esnasında İsrail'e karşı yeni bir savaş için hazırlanmaktadır. İsrail'in hava ve kara üstünlüğüne karşı Şii örgüt yer altı faaliyetlerine güvenmektedir. Türkiye ile arası bozulan İsrail, İran'a karşı Kafkasya'da yeni müttefik arayışına girdi. Bu kapsamda, İsrail'in silah ve yatırım konularında stratejik anlaşma yaptığı Azerbaycan'ın İran'a karşı topraklarını kullandırması olasılığı konuşulmaktadır. ABD ticari yaptırımları nedeni ile İran, yeni uçak ve yedek parça almak için Batılı aracı kurumlar kullanmaya başladı. İran İstihbarat Bakanı Haydar Moslehi'nin 12 Aralık 2012 tarihinde Suudi Arabistan'ı ziyaretini müteakip iki ülke arasında müşterek istihbarat hattı kuruldu. Rus istihbarat servisi SVR, Suriye'de Sovyet döneminden kalma iki eski haberleşme sistemini onarmaktadır. Rusya ve Azerbaycan, Kabala'daki radarın görev süresinin uzatılması için görüşmeler yaptı. Irak, yabancıları tamamen ülkesinden atmak için petrol kuyularını koruyan özel şirketlerin yerine kendi ordusunu kullanmak istiyor. Şii Maliki ile Sünni ve Kürt rakipleri arasındaki çekişme Amerikan lobi şirketlerine yeni bir iş sahası açtı.

Casusluk Faaliyetleri; Saklanacak O Kadar Çok Şey Var ki..

Ticari istihbarat faaliyetleri içinde son dönemde teknoloji casusluğu davası ile çalkalanan Renault, Afrika dâhil çeşitli ülkelerde uranyum peşine düşen Areva ile

Orta Asya'da faaliyete geçen ve yöneticileri eski CIA elemanları olan Arkin firmasının ismi öne çıktı. Renault⁵ firması içindeki casusluk olayı 14 Ocak 2011'de Paris Savcısının üç Reno çalışanını sorgulamaya başlaması ile medya gündemine oturdu. Söylentilere göre Çinliler Renault'un elektrik sistemi teknolojisini çalışıyordu. Ancak, uygulanan yöntem daha önce Çinlilerin uyguladığından farklı idi. Çünkü ilk defa ortalıkta Çinli biri yoktu. Diğer yandan, Çin'in en başarılı casusu efsanevi Larry Wu-Tai Chin'in⁶ işinden beri ilk defa bu işe bu kadar para yatırılmıştı. Reno'daki olayda iki reno çalışanı için yurt dışındaki bankalarda hesap açılmış, 500.000 Avro ve 130.000 Avro yatırılmıştı. Söz konusu paralar reno çalışanları için çok cazip sayılmazdı. Paranın kim tarafından yatırıldığı ve Çin bağlantısı henüz ortaya çıkmadı⁷. Daha önce Çinliler; Ford, GM ve BW'yi hedef almıştı. Son olayda tuhaf olan ortalıkta hiç Çinli olmaması ve paranın Çinlilerin vereceğinden fazla olması kadar, Çin'in kolayca takip edilebilecek biçimde bankaya para yatırmayacağı idi.

İstihbarat işi bir yandan ajan kullanmak diğer yandan karşı tarafın ajanlarını elimine etmektir. Amerikan ve Rus istihbaratı kaynak temellidir. Ancak, bazen hedef ülkede tüm hükümet yanlısı içinde olabileceğinden kullanılan kaynak da yanlısı bilgi getirebilir. Örneğin, 2000'lerde kendi hükümeti gibi Bush da Irak'ta ne olup-bittiğinin farkında değildi. Batı tipi sivil-asker ilişkilerinde sık görüldüğü gibi yalalaklık peşindeki Generaller siyasilere gerçekleri söylememekte idi. Terfi derdindeki generaller yerine Amerikan halkına gerçekleri ancak emekli subaylar söylemişti. Bu yüzden gerçekte ne olacağını bilmek ayrı bir çalışma alanı ve istihbarat teşkilatının en önemli işlevlerinden biridir. İstihbarat temel olarak üç alana odaklanmaktadır; kabiliyetler, niyetler ve gerçekte ne olacağıdır. Buradan çıkarılacak ders artık ülkelerin esas bilgi unsurunun karşı tarafın niyetini öğrenmek, karşı tarafın neyi bilmediğini bilmek ve bunlardan yola çıkarak ummadığı hareket tarzını uygulamaktır. Kontr-espiyonajda temel varsayım, daha üst düzeyde çalışan birinin daha fazla bileceği yani siyasi niyetin ancak liderlere yakın kişilerden öğrenilebileceğidir. Bu yüzden kontr-espiyonaj strateji gereği en üst düzey resmi yetkililerin telefon görüşmeleri, e-postaları dahil tüm iletişimini takip eder, onun gelecek ile öngörülerini söylemesini engellemeye çalışır.

2010 yılında ABD kontr-espiyonaj teşkilatı bir grup Rus casusu yakaladı ve Rusya'da tutulan kendi dört casusu ile değiştirdi. Rus ajanlar tink-thank merkezlerinde geziniyor, açık toplantılara pasif bir tutumla katılıyorlardı⁸. Benzer şekilde Türkiye'de de ortaya çıkan ABD'nin edindiği istihbarat kaynaklarına çok fazla ilgi gösterilmeden konunun kapatılması ve hatta espiyonaj faaliyetlerinin normal bir danışmanlık hizmeti gibi gösterilmesi Türkiye'nin aymazlığının zirvesidir. Türkiye'deki kurgunun ön planında duran STRATFOR, kendi ülkesindeki amatör Rus bilgi edinme gayreti için derhal sayfalar dolusu önleyici analiz yayınladı. Bu kişiler STRATFOR'un toplantılarına da katılmak istemiş, yazılım uzmanı olduklarını söyleyerek bilgisayar sistemini test etmek istemişlerdi. Bu tür ajan kişilerin Amerika, Türkiye ve dünyanın her yerinde şu an bilgisayar sistemlerinde, araştırma merkezlerinde çoktan işe girmiş olabilecekleri göz ardı edilmemelidir. ABD'de en önemli bilgi toplayıcı örgütü sanıldığı gibi CIA değil, Ulusal Güvenlik Ajansı (NSA) olduğundan haberleşme, bilgisayar şebekesi ve kriptolama işlerine en çok bu kurum odaklanmaktadır. Buradaki en önemli avantajları iletişim sistemine sızmayı deneyeceklerin NSA'nın kabiliyetlerinin

⁵ Bilindiği gibi Fransız askerlik kanuna uygun olarak Renault içinde sivil olarak çalışan askerler olup, daha çok istihbarat amaçlı olduğu değerlendirilen bu tür çalışanlar Bursa'daki Renault fabrikasında da bulunmaktadır.

⁶ Larry Chin, 30 yıl boyunca Çin'e casusluk için bir milyon dolar almış, ABD istihbaratı için çalışan bir tercümandı.

⁷ Sean Noonan: Chinese Espionage and French Trade Secrets, STRATFOR, (January 20, 2011).

⁸ George Friedman: Russian Spies and Strategic Intelligence, STRATFOR, (July 13, 2010).

farkında olmamasıdır. Bu da bizim gibi büyük ölçüde ABD'ye dayalı ve modası geçmiş sistemler kullanan ülkelerin dezavantajıdır.

Sonuç Yerine: Yeni Paradigma ve Türkiye..

Şimdi yeni paradigmayı yakalamak, uyum sağlamak, fırsatları değerlendirmek için yeniden yapılanmalara gitmek ve yeni yöntemler bulmak zamanıdır. Afganistan ve Irak Savaşları göstermiştir ki güç politikaları ve askeri gündem hala önceliklidir yani uluslararası ilişkilerde Realizm'e geri dönmektedir. Ancak, artık NATO gibi büyük ittifakların modası geçmiş, geçici koalisyonlar, istihbarat ortaklıkları ve örtülü yumuşak güç kurguları daha pratik çözümler sunmaktadır. Başta BM olmak üzere uluslararası örgütlerin ve uluslararası hukukun güvenlik ortamındaki rolü bir arpa boyu ileri gitmemiş, bugünün şartlarına uyum sağlayamamışlar, büyük devletlerin keyfi meşruiyet aracı olarak oldukça prestij kaybetmişlerdir. Uluslararası ortamın halen ana aktörü olan ABD'nin güç kaybı ile birlikte dünya gittikçe daha fazla kaos ve anarşi ortamına bürünmektedir. Küresel ekonomik gerilemenin getireceği yeni sorunlar ve kimlik politikalarının arkasından dayatılan yeni rejim krizleri bugün olduğu gibi gittikçe daha fazla oranda özel güvenlik düzenlemeleri ve askerileşen istihbarat fonksiyonları ile aşılmaya çalışılacaktır. Bunun içinde ulus-devlet yapısının dokularının güçlü olmasına, güvenlik yapılanmasının yeniden kurgulanmasına, güç projeksiyonunun özel vasıtalar ile çeşitlendirilmesine, anlaşılması ve tanımlanması zor, yeni yöntemlere ihtiyaç vardır.

Merdiveni itilen Türkiye'de ise milliyetçilik, ulusal güvenlik ve Türk kimliği savunmasız ve marjinal hale getirildi. Türk güvenlik sistemi, ordusu, ekonomisi, demokrasi, hukuku, azınlıkları kurban edildi. Bize iyi olduğu lanse edilen tek olgu olan 'ekonomi' yabancıların Türkiye'deki ekonomisidir. Bugünkü Türkiye'ye verilen mesaj tıpkı yıllardır Yunanistan'a yapıldığı gibi; 'tüket ve mutlu ol'dur. Arap sokaklarına oynayan Türk dış politikası İslamcı hayaller peşinde ülkenin başını tüm ülkeler ile belaya sokmuş nihayet askeri maceralar kapımıza dayanmıştır. Türkiye'de terör sorununun siyasi (siyasi haklardan kaynaklanan) bir yönü olmamasına rağmen siyasi bir çözüm bulunmaya çalışılmaktadır. Kısaca dönüştürülen Türkiye'de hastalık tüm vücuda yayılmış, ülke kutuplaştırılmıştır. Türkiye'nin güvenlik önceliklerinin başında ulus-devlet yapısının; Atatürk ilkeleri doğrultusunda ülke bütünlüğü, laiklik, Türk kimliği, ulusal bilinç, çağdaşlaşma, hukukun üstünlüğü ve geleneksel kültürel değerlere dayalı dokularının güçlendirilmesi gelmektedir. Türk ulusal güvenlik kurgusu; bölgesel şartlar, güç merkezlerinin yakın coğrafyasına dayatmaları, iç ve dış güvenlik sorunları nedeniyle politika oluşturma ve uygulama sürecinde bir an önce yapısal, yönetsel ve siyasi vasıtalar bakımından radikal değişikliklere ihtiyaç duymaktadır. Bu kapsamda, güvenlik ve istihbarat fonksiyonları ile ilgili devletin acil yapısal değişikliklere ve yeni bir kültüre gereksinimi bulunmaktadır.

KAYNAKÇA

FRIEDMAN, George: Russian Spies and Strategic Intelligence, STRAFOR, (July 13, 2010).

Intelligence Online: Gulen, the CIA's favourite Imam, Issue No. 632, (06 January, 2011).

NOONAN, Sean: Chinese Espionage and French Trade Secrets, STRATFOR, (January 20, 2011).

YILMAZ, Sait: 21.Yüzyılda Güvenlik Alanının Yeni Aktörleri: Özel Askeri Şirketler ve Kontratçı Firmalar", Harp Akademileri K.ığı, SAREN Enstitüsü, Güvenlik Stratejileri Dergisi, Yıl: 3, Sayı: 6, (İstanbul, Aralık 2007).